

Samverkansformer med civilsamhället

2018

Innehåll

1	Inledning	2
2	Samverkansformer med civilsamhället	3
2.1	Föreningsbidrag	4
2.1.1	<i>Medlemsbaserat bidrag</i>	4
2.1.2	<i>Aktivitetsbidrag</i>	4
2.1.3	<i>Vilka kan ansöka om föreningsbidrag?</i>	4
2.1.4	<i>Vilka kan inte erhålla föreningsbidrag?</i>	5
2.1.5	<i>Generella kriterier</i>	5
2.1.6	<i>Ansökningstider</i>	6
2.1.7	<i>Utvecklingsområden</i>	6
2.2	Bidrag till lovverksamhet	7
2.2.1	<i>Generella kriterier</i>	7
2.3	Idéburet offentligt partnerskap (IOP)	8
2.3.1	<i>Grundläggande skillnader mellan olika finansieringsformer</i>	9
2.3.2	<i>Generella kriterier</i>	9
2.4	Uthyrning och utlåning av lokaler	10
2.5	Övrigt stöd och kunskapshöjande insatser	10
3	Bilagor	12
4	Referenser	12

1 Inledning

I Stockholms stad finns ett rikt föreningsliv, som staden har en långvarig samverkan med. Samverkan med civilsamhället kan ske utifrån olika syften. Det kan handla om att förbättra folkhälsan, stärka demokratin och delaktigheten, öka tryggheten eller utveckla välfärden. Samverkan kan ske utan ersättning eller i form av bidrag eller stöd för olika aktiviteter eller insatser. Det kan även handla om att bedriva verksamhet genom att bilda partnerskap.¹ Hässelby – Vällingby stadsdelsnämnd har under de senaste åren utvecklat samverkan med civilsamhället. Det finns idag samverkan inom flera olika områden, främst inom verksamhetsområdet demokrati, barn, kultur och fritid. Under 2018 har 19 aktörer från civilsamhället beviljats föreningsbidrag och ett 10-tal aktörer har samverkat med stadsdelsnämnden för att bedriva olika lovaktiviteter. Civilsamhället har också verkat genom att ingå i stadsdelsnämndens råd för funktionshinderfrågor och pensionärsråd.

Stadsdelsnämnden avser att tydliggöra samverkansformerna med civilsamhället i syfte att utveckla och förstärka samverkan med civilsamhället. Vidare finns även behov av att kvalitetssäkra och effektivisera hanteringen av föreningsbidrag. Stadsdelsnämnden har även för avsikt att nå ut bredare till civilsamhällets aktörer med information om alla de samverkansformer som finns samt arbeta för att få en ökad kunskap om civilsamhällets roll i lokalsamhället.

Syftet med denna samverkansform är att:

- främja och skapa jämlika förutsättningar för det lokala civilsamhället
- kvalitetssäkra och effektivisera hanteringen av föreningsbidrag
- fördjupa kunskapen om det civila samhället på en lokal nivå

Definition av civilsamhället

Det civila samhället har av riksdagen definierats som den del av det civila samhället som utgörs av enskilda hushåll, där människor, grupper och organisationer agerar tillsammans för gemensamma ändamål. Inom det civila samhället verkar bl.a. ideella föreningar, stiftelser och registrerade trossamfund men även nätverk, upprop och andra aktörer. Begrepp som folkrörelser och ideell sektor används, liksom idéburen organisation, entreprenörskap inom det civila samhället och social ekonomi.² För tydligare förklaring av vad civilsamhället är är civilsamhället? ”.

¹ Löfvenius J. (2016) *Stad i samverkan*

² Regeringens proposition 2009/10:55 - *En politik för det civila samhället*

³ Bilaga 1 ” *Vad är civilsamhället?* ”

2 Samverkansformer med civilsamhället

Idag har närmare 100 aktörer inom civilsamhället kartlagts som alla verkar i stadsdelsområdet Hässelby – Vällingby.⁴ Stadsdelsnämnden har ett fungerande samarbete med flera av dessa aktörer men behöver nå ut till fler som verkar i stadsdelsområdet för att erbjuda en större variation av aktiviteter och verksamheter, samt genom detta attrahera fler av stadsdelsområdets invånare att ta del av utbudet. Med tydliga samverkansformer kan stadsdelsnämnden stärka civilsamhällets förutsättningar att erbjuda aktiviteter och verksamheter av god kvalitet som kompletterar nämndens verksamheter.

Stadsdelsnämnden kan ge stöd till aktörer som bedriver förebyggande och hälsofrämjande aktiviteter, aktiviteter som stärker kultur- och fritidsutbudet samt aktiviteter som bidrar till en snabb etablering för nyanlända. Vidare kan bidrag även ges till aktörer som bedriver generationsöverskridande verksamheter som gynnar samhällsutvecklingen. Stadsdelsnämnden avser att förtydliga samverkansformerna med civilsamhället genom att förenkla processerna kring de olika bidragen. Civilsamhällets aktörer upplever att de ibland drabbas av regelverk som inte är anpassade efter civilsamhällets förutsättningar⁵, därav är det viktigt att stadsdelsnämnden förenklar, förtydligar och stöttar i alla processer i den mån det är möjligt.

Samverkansformer med civilsamhället delas upp i följande områden:

1. Föreningsbidrag med två underkategorier;
 - medlemsbaserat bidrag
 - aktivitetsbidrag
2. Bidrag till lovaktiviteter under samtliga skollov
3. Idéburet offentligt partnerskap (IOP)
4. Utlåning och uthyrning av lokaler
5. Övrigt stöd och kunskapshöjande insatser

⁴ Bilaga 2 ”Kartläggning av civilsamhällets aktörer”

⁵ SOU (2016:13), Palett för ett stärkt civilsamhälle

2.1 Föreningsbidrag

Civilsamhällets aktörer upplever att de ibland drabbas av regelverk som inte är anpassade efter civilsamhällets förutsättningar,⁶ därav är det viktigt att stadsdelsnämnden förenklar, förtydligar och stöttar i alla processer i den mån det är möjligt. Stadsdelsnämnden har uppmärksammat att aktörer från civilsamhället som sökt det årliga föreningsbidraget har svårt att särskilja mellan tidigare underkategorier; aktivitetsbidrag och kulturbidrag. Därav ska dessa kategorier slås samman till en underkategori vid namn aktivitetsbidrag, som kan innehålla öppna aktiviteter utöver ordinarie verksamhet, projekt och/eller kulturella arrangemang. Den andra underkategorin, verksamhetsbidrag, byter namn till medlemsbaserat bidrag. Det årliga föreningsbidraget ska från och med verksamhetsår 2019 därmed bestå av två underkategorier; medlemsbaserat och aktivitetsbidrag. Civilsamhället kan ansöka om ett eller båda bidragen.

För att utveckla arbetet med jämställdhet och få en adekvat helhetsbild vid fördelning av föreningsbidrag avser förvaltningen att inför 2019 års ansökningsförfarande begära att samtliga aktörer redovisar antal medlemmar uppdelat i kön samt en redogörelse för hur de avser att arbeta med jämställdhet.

2.1.1 Medlemsbaserat bidrag

Det medlemsbaserade bidraget fördelas proportionerligt efter antalet medlemmar bosatta inom Hässelby - Vällingby stadsdelsområde. Bidraget syftar till att stimulera stadsdelsområdets invånare att i organiserade och demokratiska former engagera sig i frivilligt socialt och/eller kulturellt arbete. Civilsamhället ska redovisa könsuppdelad statistik gällande medlemmar och när det inte råder en jämn könsfördelning avser stadsdelsnämnden att begära in jämställdhetsanalys vid redovisningen av det medlemsbaserade bidraget.

2.1.2 Aktivitetsbidrag

Aktivitetsbidrag kan beviljas till speciella ändamål och aktiviteter, projekt och/eller kulturella arrangemang som inte täcks av medlemsbaserat bidrag. Aktivitetsbidrag kan också beviljas för löpande verksamhet som kompletterar stadsdelsnämndens sociala insatser. Det kan till exempel vara sociala aktiviteter, hälsofrämjande och förebyggande aktiviteter. De kulturella arrangemangen kan innehålla allt från dans och musik till konst och litteratur och ska rikta sig till allmänheten.

2.1.3 Vilka kan ansöka om föreningsbidrag?

Medlemsbaserat bidrag kan enbart ges till aktörer från civilsamhället som har sitt säte inom stadsdelsområdet, medan aktivitetsbidrag kan ges både till de som har sitt säte inom området och/eller aktörer som riktar sin verksamhet till boende i stadsdelsområdet.

⁶ SOU (2016:13), *Palett för ett stärkt civilsamhälle*

Aktören ska vara en formell organisation, se bilaga 1 ”Värdet av förening och inte vara vinstdrivande. Medlemmarna ska ha godkänt stadgarna och utsett dess styrelse. För att säkerställa ovanstående ska följande dokument bifogas ansökan; stadgar, årsredovisning inklusive verksamhetsberättelse, bokslut och revisionsberättelse, senaste årsmötesprotokoll samt verksamhetsplan och budget för kommande år. Den sökande aktören ska arbeta i överrensstämmelse med demokratiska värden, mångfald, alla människors lika värde och jämställdhet samt ta avstånd från våldsbejakande uttryck och åsikter.

Då Stockholm, i egenskap av huvudstad, utgör huvudsäte för många av de organisationer som har en riksorganisation finns det ett stort antal paraplyorganisationer i staden. Vid bidragsgivning bör det finnas en möjlighet även för dessa att söka aktivitetsbidrag för lokala aktiviteter, projekt och/eller kulturella arrangemang inom Hässelby – Vällingby stadsdelsområde. Det ställs dock mer specifika krav på paraplyorganisationer enligt förslag som framkommit vid utredningens bedömning i . Där föreslås att vid bidragsgivning till paraplyorganisationer på statlig, regional och lokal nivå bör bidragsgivaren överväga om krav ska ställas på att organisationen erbjuder stöd till nybildade organisationer som vill bli medlemmar. Det kan, enligt utredningen, vara ett sätt för det offentliga att markera hur viktigt det är att civilsamhället får vara dynamiskt och öppet för nya grupper av människor.⁷

2.1.4 Vilka kan inte erhålla föreningsbidrag?

Idrottsföreningar hänvisas i första hand till att söka bidrag, för ordinarie verksamhet, hos Idrottsförvaltningen.⁸ Om bidraget söks för sociala insatser i stadsdelsområdet kan även idrottsföreningar vara aktuella för aktivitetsbidrag. En aktör från civilsamhället som får bidrag från annan stadsdelsnämnd eller stadens fackförvaltningar kan vanligtvis inte beviljas bidrag från Hässelby – Vällingby stadsdelsnämnd. Undantag kan göras i de fall verksamheten bedöms tillgodose väsentliga behov för stadsdelsområdets invånare och om verksamheten är förlagd till stadsdelsområdet.

2.1.5 Generella kriterier

Vid senaste föreningsbidraget uppmärksammades särskilt verksamheter som arbetade med socialt stöd till nyanlända eller som främjar kvinnors delaktighet och inflytande. När det gäller aktivitetsbidraget bör det finnas en flexibilitet från år till år att prioritera olika typer av verksamheter utifrån behoven inom staden och stadsdelsområdet. En förutsättning för att beviljas föreningsbidrag är att eventuellt bidrag från föregående år har redovisats och godkänts. I samband med publicering av föreningsbidraget verksamhetsår 2019 uppdateras riktlinjerna för ansökan.

⁷ SOU (2016:13), *Palett för ett stärkt civilsamhälle*

⁸ <http://www.stockholm.se/KulturFritid/foreningsliv/Foreningsstod/>

2.1.6 Ansökningstider

Ansökningstillfället sker vid ett tillfälle per år, där datumet följer civilsamhällets verksamhetsår.

För verksamhetsår 2019 och följande år:

- Publicering av ansökningshandlingar oktober 2018
- Sista ansökningsdatum november 2018 (för verksamhetsår 2019)
- Beslut om föreningsbidrag tas på nämndmötet februari 2019
- Utbetalning av bidraget sker ca en månad efter nämndbeslut

2.1.7 Utvecklingsområden

I regeringens utredning ”**Om att lokalt eller regionalt t s t ä r**” ankom att lokalt eller regionalt t s t ä r verksamma organisationer upplever en omfattande administration i relation till kommunsektorn i samband med ansökan om och redovisningen av bidrag. Utredningen gjorde då bedömningen att det bör övervägas vilka förenklningar som är möjliga att göra av rutiner och krav i samband med ansökningar om och redovisningar av kommunala bidrag.⁹

Stadsdelsnämnden avser att inför kommande ansökan av föreningsbidrag underlätta ansökningsprocessen genom att göra ansökan och redovisningen av föreningsbidrag digitaliserad via systemet esMaker. Östermalms stadsdelsförvaltning har infört detta system och har fått positiv respons från civilsamhället.

I samband med digitalisering och publicering av ansökningsdokumenten avser stadsdelsnämnden att bjuda in det lokala civilsamhället till en informationsträff och workshop. Detta för att ge stöd, förtydliga prioriteringsområden, gå igenom ansökningsprocessen samt för möjlighet till att ställa frågor och bolla idéer om verksamheter, arrangemang och eventuella samarbeten aktörer emellan.

⁹ SOU (2016:13), *Palett för ett stärkt civilsamhälle*

2.2 Bidrag till lovverksamhet

Alla barn och ungdomar ska på samtliga lov erbjudas ett kostnadsfritt fritids-, kultur- och idrottsutbud. Detta förutsätter ökad samverkan med civilsamhället. Under 2018 har stadsdelsnämnden gett ekonomiskt stöd till flera olika aktörer inom civilsamhället som drivit lovverksamhet under samtliga skollov. Aktiviteterna på lovverksamhet ska ske på dagtid, vardagar. Undantag kan göras för kväll och helg. Aktiviteterna ska vända sig till flickor och pojkar i hela stadsdelsområdet och aktören ska förbinda sig att aktivt marknadsföra aktiviteterna. Aktiviteter som kan bedrivas är exempelvis olika idrottsutövande så som dans och parkour, friluftaktiviteter samt kulturella aktiviteter som teater eller fotografering. Det kan även innehålla utflykter och resor till olika aktivitetscenter eller utflyktsmål. Stadsdelsnämnden har även gett stöd till civilsamhället i form av ferieungdomar som arbetat på dessa verksamheter. Genom detta samarbete får ungdomar inte bara ett arbete under några veckor, utan en inblick i hur civilsamhället bidrar till en positiv samhällsutveckling.

I rapporten ”Jämlig fritid, bättre framtid” Stockholm hänvisas till studier gjorda anseende socioekonomiska förutsättningar för deltagande i fritidsaktiviteter. I socioekonomiskt svaga områden finns såväl ett lägre deltagande i fritidsaktiviteter och sämre hälsa.¹⁰ För att motverka detta och skapa förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen är det angeläget att i socioekonomiskt svaga områden stärka deltagandet i fritidsaktiviteter.¹¹ Stadsdelsnämnden avser att därför fortsätta utveckla samverkan med civilsamhället inom området kultur och fritid för att öka möjligheten att barn och unga får en meningsfull fritid.

2.2.1 Generella kriterier

För att nå så många aktörer som möjligt inom civilsamhället publiceras ansökningshandlingarna på hemsidan, tillsammans med riktlinjer och ansökningstider,¹² för ett skolår i taget. Civilsamhället får dock söka bidrag inför varje skollov. Detta för att transparens ska finnas och för möjligheten att ge bidrag till olika aktörer, vilket kan resultera i ett ökat utbud av en mer varierad fritid för barn och unga inom stadsdelsområdet.

Samma kriterier för sökande civilsamhällesaktör gäller som vid föreningsbidrag och samma dokument ska inlämnas om de inte redan finns hos stadsdelsnämnden sedan tidigare. Då ansökningstider och redovisningstider för lovverksamhet överlappar varandra går det inte alltid att ställa som krav att senaste bidraget ska redovisas innan nytt beslut kan tas, för samma civilsamhällesaktör. I dessa fall kommer stadsdelsnämnden att gå igenom redovisningarna från samma aktör för hela året och denne kan då bli återbetalningsskyldig för en eller flera lovverksamheter under året, om regelverket inte har åtföljts.

¹⁰ Fokus 14 – om ungas fritid och organisering (2014)

¹¹ Ungdomsstyrelsen (2007:13). *Ungdomar, fritid och hälsa en forskningsöversikt om fritidens skydds- och riskfaktorer.*

¹² Bilaga 3 ”Ansökningstider för bidrag till lovverksamhet”

2.3 Idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Kommunfullmäktige i Stockholm stad gav i budget 2017 uppdrag till kommunstyrelsen att ta fram riktlinjer för Idéburet offentligt partnerskap (IOP), i syfte att stärka samarbetet med idéburen sektor och öka antalet samarbeten enligt modellen IOP.¹³ Riktlinjerna antogs 2017. Enligt Stockholm stads riktlinjer kan stadens nämnder och styrelser ingå IOP med formella organisationer. Syftet är att skapa långsiktiga relationer med organisationerna för att de i ökad utsträckning ska kunna delta i och bidra till stadens utveckling.

Idéburet offentligt partnerskap togs fram av Forum – idéburna organisationer med social inriktning 2010 och är en partnerskapsmodell mellan den idéburna och den offentliga sektorn där syftet är att stötta en specifik idéburen verksamhet som hanterar någon typ av samhällsutmaning. Modellen, som kan beskrivas som ett slags mellanting mellan verksamhetsbidrag och offentlig upphandling, har fått all större spridning och används idag i ca 15 kommuner och regioner i Sverige.¹⁴ Modellen sätter dialogen mellan parterna och deras gemensamma lärande i fokus och målet är att skapa förutsättningar för civilsamhället att utföra viktig samhällsservice. Den här samverkansformen har sin utgångspunkt i en ömsesidighet mellan parterna, där de genom dialog kommer fram till vilken verksamhet som behövs, vilken målgrupp den ska nå, vilka mål som ska uppnås, hur kvalitet definieras och vilken värdegrund verksamheten ska utgå ifrån. Resultatet blir en verksamhet som utförs av den idéburna parten och som finansieras av den offentliga parten.¹⁵

Vilka lagar och regler som partnerskapet måste förhålla sig till avgörs av vilken verksamhet som ska bedrivas. Därför måste en juridisk bedömning göras för varje enskilt IOP. När ett IOP ingås kommer parterna överens om vad för typ av verksamhet den idéburna organisationen ska bedriva, mål och ramar för verksamheten samt vilka resurser parterna ska bidra med. Ofta går den offentliga parten in med ett ekonomiskt stöd, medan de idéburna organisationerna utöver kunskap och kompetens bidrar med personal- och overheadkostnader och/eller ideell arbetskraft. Villkoren som parterna kommer överens om skrivs ned i ett kontrakt. Partnerskapet öppnar för en kontinuerlig dialog mellan parterna som många gånger leder till bättre verksamhet för målgruppen. Dessutom innebär partnerskapslösningen att de idéburna organisationerna kan behålla sin självständighet gentemot det offentliga, då verksamheten inte detaljregleras från den offentliga partens håll. En annan fördel som lyfts fram är att IOP ofta löper över flera år, vilket skapar större trygghet och bättre långsiktighet för organisationerna i jämförelse med ettåriga bidrag.¹⁶ Det är viktigt att vara medveten om att arbeta fram ett bra IOP-avtal är en ömsesidig process, som kräver tid.

¹³ Bilaga 4 ” *S t o c k h o l m s t a d s r i k t l i n j e r ” f ö r I d é b u r e t o f f e n t l i*

¹⁴ <http://www.socialforum.se/>

¹⁵ MUCF (2017) *Samla kraft! En vägledning för kommuner och civilsamhället om samverkan kring insatser för nyanlända*

¹⁶ MUCF (2017) *Samla kraft! En vägledning för kommuner och civilsamhället om samverkan kring insatser för nyanlända*

2.3.1 Grundläggande skillnader mellan olika finansieringsformer

	Föreningsbidrag	Offentlig upphandling	IOP
Syfte	Att stötta en organisation för dess egenvärde, den generella samhällsnyttan av att organisationen finns	Att låta en extern organisation utföra ett uppdrag åt det offentliga	Att gemensamt lösa en samhällsutmaning och möjliggöra idéburna organisationers samhällsservice
Ersättning	Verksamheten ersätts inte fullt ut, andra resurser finns inom organisationen	Verksamheten ersätts fullt ut från det offentliga	Båda parter bidrar med resurser i form av exempelvis pengar; arbetstid, expertis, ideellt arbete och lokaler
Kvalitet	Organisationen definierar kvalitet	Den offentliga aktören definierar kvalitet	Parterna definierar kvalitet tillsammans
Tids-omfattning	Vanligtvis ett år	Definieras av den offentliga aktören	Bestäms av parterna tillsammans utifrån verksamheten
Huvudman	Organisationen	Den offentliga aktören som beställt uppdraget	Varje part är huvudman för sin egen verksamhet

2.3.2 Generella kriterier

Vid intresse om att teckna IOP med stadsdelsnämnden tas kontakt via e-post; forening.hasselby-vallingby@stockholm.se. Tydligare information om tillvägagångssätt och riktlinjer publiceras på hemsidan under hösten 2018.

2.4 Uthyrning och utlåning av lokaler

I kontakt med det lokala civilsamhället i stadsdelsområdet efterfrågas lokaler för diverse ändamål. Det kan handla om behovet av en egen föreningslokal och stöd för att hitta detta, stöd till hyran för blivande eller befintlig lokal eller möjlighet att få låna lokal av stadsdelsnämnden. Detta stärks i utredningen ”Perkmanande syfunkt vid möten med civilsamhället som är verksamma lokalt och regionalt, är önskemålet om tillgång till lokaler till låg kostnad för civilsamhällets olika verksamhet. Enligt utredningen bör kommunerna stödja civilsamhällets verksamhet genom att utnyttja befintligt utrymme i regelverket att subventionera lokalhyra. Kommunerna bör också stödja civilsamhällets verksamhet genom att beakta civilsamhällets lokalbehov i arbete med samhällsplanering.¹⁷

I syfte att stödja civilsamhällets möjligheter till att bedriva olika typer av öppna verksamheter som främjar utvecklingen i stadsdelsområdet, kan dess aktörer boka flera olika lokaler kostnadsfritt. Idag lånas lokaler ut för aktiviteter som t.ex. läxhjälp, språkträning, möten mellan nyanlända och etablerade invånare samt verksamheter för tjejjers organisering. Vid slutna aktiviteter, så som möten för enbart medlemmar, finns möjlighet att istället hyra lokaler till ett subventionerat pris. Tillgängliga lokaler finns i Bibblerian i Hässelby gård, vissa parklekar och fritidsgårdar samt vissa mötesplatser för äldre.

Vid önskemål från civilsamhället om att låna eller hyra lokaler tas kontakt via e-post; forening.hasselby-vallingby@stockholm.se. Information om tillgängliga lokaler, inklusive utrustning i dessa samt regelverk publiceras på hemsidan november 2018.

2.5 Övrigt stöd och kunskapshöjande insatser

Övrig samverkan med civilsamhället sker genom många olika aktiviteter under året så som det årliga arrangemanget ”Sommar på torget”, a k t nyanlända samt olika mässor och arrangemang.

- Nätverksträffar och kunskapshöjande insatser: Två nätverksträffar anordnas i samband med ansökningsperioden för föreningsbidrag. Om civilsamhället vill anordna flera nätverksträffar under året bistår stadsdelsnämnden med lokaler och marknadsföring. Sådana insatser kan gärna ske i samarbete med andra aktörer som exempelvis Stockholmsidrotten.¹⁸ Nätverksträffar där civilsamhället är föredragande för stadsdelsnämnden kommer att möjliggöras för att öka kunskapen om det civila samhällets roll i samhällsutvecklingen.

¹⁷ SOU (2016:13), *Palett för ett stärkt civilsamhälle*

¹⁸ <http://www.stockholmsidrotten.se/>

- Vägledning och stöd: Stöd med att t.ex. starta förening, ansöka om bidragsmedel eller praktiska saker som att få möjlighet att kopiera. Detta kan ske genom öppen drop-in verksamhet där civilsamhället får träffa stadsdelsförvaltningen eller genom bokningsbara tider, exempelvis två kvällar per månad. Tider för drop-in uppdateras under september 2018.
- Informationsbrev: Två gånger per år skall stadsdelsnämnden skicka ut ett informationsbrev, via e-post, där civilsamhället får relevant information om exempelvis aktiviteter, bidrag och annat av intresse inklusive omvärldsbevakning inom området.
- Gemensam plattform: Ett utvecklingsområde är att se över möjligheterna till att skapa en gemensam digital plattform för civilsamhället i stadsdelsområdet som även är öppen för invånarna. Där skulle alla ansökningshandlingar för de olika bidragsformerna kunna publiceras, samt kontaktuppgifter till civilsamhällets aktörer och ett kalendarium för att lätt kunna se vilka aktiviteter som sker i stadsdelsområdet.

3 Bilagor

1. Vad är civilsamhället?
2. Kartläggning av civilsamhällets aktörer
3. Ansökningstider för bidrag till lovverksamhet
4. Stockholm stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP)

4 Referenser

Fokus 14 – *om ungas fritid och organisering* (2014)

Löfvenius J. (2016) *Stad i samverkan*

MUCF (2017) *Samla kraft! En vägledning för kommuner och civilsamhället om samverkan kring insatser för nyanlända*

Nordstrand E. (2018) *Jämlig fritid, bättre framtid – Om unga stockholmarnas fritidsvillkor*

Regeringens proposition 2009/10:55 - *En politik för det civila samhället*

SCB, *Det civila samhället 2013 – satelliträkenskaper och undersökningar*

SOU (2016:13), *Palett för ett stärkt civilsamhälle*

Ungdomsstyrelsen (2007:13). *Ungdomar, fritid och hälsa en forskningsöversikt om fritidens skydds- och riskfaktorer.*

Vetenskapsrådet (2014). *Barn och ungas utbildning i ett segregerat samhälle. Mångfald och migration i valfrihetens skola. Vetenskapsrådets rapportserie.*

von Essen m.fl. (2015) *Folk i rörelse – medborgerligt engagemang 1992-2014*

Wallman Lundåsen, S. & Trägårdh, L. (2015). *Civilsamhälle, social sammanhållning och tillit: Rapport till Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm*

<http://www.socialforum.se/>

<http://www.stockholm.se/KulturFritid/foreningsliv/Foreningsstod/>

<http://www.stockholmsidrotten.se/>